

zemlje, katere se ni bil lotil do tedaj nikdo z obdelavo. Naselbino je pretvoril kmalu v vrt, uvedel vsakovrstno industrijo in paslo se je po njegovih pašnikih na tisoče ter tisoče govede, konj ter ovac.

Sutterjevo delo je uvidela mehikanska vlada in mu podarila neizmerne zemeljske površine v Kaliforniji in ga postavila tudi za sodnika ter zastopnika Mehike junija 1841.

Povrh je imel podjetni Nemeč toliko prihrankov, da je kupil iz lastnega rusko tamošnje trdnjavo Ros s 40 topovi in farmo Bodege z ogromnimi govejskimi čredami ter konji.

Novi mehikanski guverner Michetorena mu je izročil leta 1845 še dvakrat toliko državne zemlje, kakor jo je posedal do tedaj. Sutter se je moral zavzeti, da bo pomagal guvernerju v slučaju kake vstaje ali sovražnih napadov. Kmalu za tem darilom je prišlo do upora enega dela Kalifornije proti Mehiki. Ko je prihitel Suter guvernerju na pomoč s 400 možmi, so ustaši že opravili svoj posel. Severni del Kalifornije, kjer se je raztezala Sutterjeva posest, je pripadel pod Združene države.

Nemeč se spremembi državne oblasti ni upiral in je dosegel kot izboren diplomat, da mu je tudi nova država priznala posest in mu šla na roko.

Bil je uverjen, da bo spremenil pod Zedinjenimi državami Kalifornijo v vsestransko cvetočo nemško kolonijo. Povsod po Evropi, kjer bivajo Nemci, je razposlal razglase, v katerih je pozival svoje rojake, naj zapustijo domovino in se preselijo v bogato Kalifornijo. Zadel je na gluha ušesa. To ga je ujezilo in se je začel pogajati, da proda pokrajino bogatim Mehikancem za 100.000 in prejme v zameno velikansko misijonišče San Jose. Tozadevna pogajanja so se razbila in Sutter je obdržal še nadalje svojo posest, dasi so mu pričele Zedinjene države precej gledati na prste.

Poleg poljedelstva in živinoreje se

je začel pečati še z lesno trgovino. — Uvidel je, da je sicer bogata dolina ob reki Sacramento revna glede lesa. Ob reki Amerikan River, kjer so gozdovi, je postavil žago in spravljal rezan les v luko San Francisco. Dne 24. januarja 1848 so odkrili v jezu Sutterjeve žage nekaj zlatih zrn. Vesti o najdenih zlatih zakladih, ki so še neodkriti, ni bilo mogoče potlačiti. Z bliskavico se je razširila vest po Severni Ameriki. Pohlep po zlatu na Sutterjevi posesti je bil tako neugnan, da so bile naenkrat v San Francisco prazne vse šole, ker so vrelji ter drveli učenci z učitelji vred na Sutterjeve farme, kjer je zlato na goli površini. Tem so sledili tisoči in tisoči zlata željnih postopačev iz vseh držav Severne Amerike in Mehike. Naenkrat so bile poprej tako redko naseljene Sutterjeve farme najbolj obljudene, a ne od poštenjakov, ampak najbolj nasilnih ljudi, ki niso vprašali lastnika, ali jim dovoli brskanje po zemlji, ampak so si vzeli tozadevno dovoljenje sami.

V par mesecih je bila neizmerna Sutterjeva posest popolnoma uničena. Nemški milijarder je na mah obuzal in da bi prišel do pravice, je začel s pravedami pri višjem zveznem sodišču Zedinjenih držav. To mu je priznalo ozemlje, katerega mu je podaril prvi mehiki guverner Alvarado, glede poznejših daril pa je razsodilo, da je ta zemlja last množice iskalcev zlata.

Leta 1865 je zbežal Sutter iz Kalifornije in se naselil na naselbini moravskih bratov v Pennsilvaniji v mestecu Litz. Od tukaj je vodil pravde za pravico. Na 16 ameriških kongresih so razpravljali o Sutterjevi zadevi in 16 krat so bili njegovi predlogi preglasovani in je propadel.

Sutter je umrl kot siromak v Washingtonu leta 1880 in je moral v življenju prebridko občutiti resnico pregovora, ki pravi, da je nehvaležnost — plačilo sveta.

Kratko pred izbruhom svetovne voj-

Zabava je potrebna vsakemu človeku. Brez dvoma — igranje na raznih instrumentih tvori zelo lepo in koristno zabavo. Radi tega se še danes obrnite na veletrgovino **Stermecki**. Celje, ki vam bode poslala veliki ilustrirani

cenik z več tisoč slikami popolnoma zastonj. Harmonika enoredna Din 250, 315, dvoredna 320, 450, troredna 995, gramofoni 280, 345, 520, otroški 110, violina (gosl) 142, 315, 845, skatija za vžolno 155, lok 40, mandolina 160, gitara 270, citre 380. Samo najboljši proizvođači svetovno znanih tvornic.

Naročila preko Din 500 poštnine prosta. Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar.

Trgovski dom **R. Stermecki**, Celje št. 24
Dravška banovina. 3/7-7

ne se je osnovala posebno družba, ki je spravila vso nekdanjo Sutterjevo naselbino v stanje, kakor je bilo pred pogubonosnim prihodom iskalcev zlata. Stroški za popravilo so znašali 100.000 dolarjev. Pionirju Kalifornije Sutterju bodo na nekdanj njegovih farmah ob 50 letnici smrti postavili spomenik.

*

Mrtvo mesto.

V bogatem okolišju Boundary leži mesto Greenwood, odkoder je mogoče peš v mrtvo mesto Phönix, ki je nekaj znamenitega za celo Ameriko. — Phönix je na meji Združenih držav in je bilo eno najpomembnejših rudarskih mest in najbolj važno središče za dobivanje bakra v celi Kanadi. — Sreča tega mesta je bila seve kratka in je zatonila že po preteku 20 let. Kar je do danes še ostalo od nekdanje kraste, so le še razvaline.

Navajeni smo na razvaline, ki nas spominjajo največ na srednji vek. — Mesto Phönix pa je bilo še pred 15 leti v polnem procvitu. Bilo je bivališče mladih podjetnih ljudi ter pustolovcev, ki so iskali v novem svetu srečo, in danes je že ena najmlajših razvalin na zemlji.

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

V krasni dvorani tega gradu je sedel v prvih dneh meseca januarja leta 1670 mož visoke postave z dolgim resnim obrazom, v črno žametastem, s srebrnimi nitmi obrobljenem državnem plašču. Bil je to gospod Ivan Pavel Hoher in te danji dvorni kancler Njegovega Veličanstva.

Zraven njega so sedeli pri veliki s črno preprogo pokriti mizi Krištof Abele pl. Lilienberg, nadalje podkancler Würzburger, Ivan Henrik Herwart pl. Hohenburg, cesarski vladni svetnik Bogoljub Windischgrätz ter bradat vojak Tomaž Sahier pl. Windmühlen, cesarski podpolkovnik v Jakob Gerardovem dragonskem polku.

Ti gospodje so prispeli pred nekaj urami z Dunaja. Zraven njih so sedeli gospodje Filip grof Brenner, Janez baron Tyrudl in Ivan Gašper pl. Kellersperg, župan mesta Gradca in mestni sodnik Peter Volk.

Tvorili so nekako tajno komisijo, ki so jo po-

26

slali iz Dunaja, da ugotovijo, kakšen obseg je že zavzela zarota; zbrali so si radi tega ta grad, da njih navzočnost ne bi dala povoda raznim govoricam.

Sedeli so vsi skupaj, zaupniki kneza Lobkovic, le enega še ni bilo.

Že so ugibali marsikaj in se posvetovali o tem in onem. Zdajci pogleda dvorni kancler Hoher še enkrat s svojega vzvišenega sedeža celo omizje zaupnikov.

»Njegovo Veličanstvo, moj premilostljivi cesar in gospod,« je rekel z nekim tajnostnim glasom, »mi je naročil pri mojem odhodu z Dunaja, da sprejemem poročila onih vestnih ter cesarju vdanih članov visokega plemstva, ki spadajo med deželne stanovce. Vendar vidim na svoje začudenje, da manjka predsednik tega sveta, grof Tatenbah, kateremu je poverjeno pazljivo poizvedovanje v tej zadevi.

Dvorni kancler se obrne proti grajskemu poglavarju grofu Brennerju ter ga vpraša:

»Ali niste grofa Tatenbaha obvestili o našem prihodu? Ali morda ima kaka druga opravila v tej uri?«

Grof Brenner se nasmehne ter reče:

»Posebni posli, s katerimi se peča grof Ta-

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Rovoška c. 5

Cekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2119

Bilo je v poletju 1891, ko je prekoratilo nekaj pionirjev mejo Združenih držav in so odkrili na kraju, kjer je nastalo mesto Phönix, velike množine bakra. Voditelja prvih rudarjev sta bila James Atwood in Bob Denzler, ki še danes živita. Množice srečolovcev so jima sledile in se naselile po hribih. Devet let pozneje je bila prvotna naselbina povzdignjena v mesto. Kakor nekoč v Kaliforniji, je poglalo tudi tukaj iz največje divjine mogočno mesto. Zakaj je prav za prav Phönix propadel, še danes nikdo ne zna. Svojtčas so dolžili propasti kapitalistično zahrbtnost, ker sta bili v mestu dve konkurenčni družbi. Razvoj mesta je kar brzel. V najkrajšem času je bilo v Phönixu 13 industrijskih podjetij in so pridelali dnevno 3000 ton rude. Tudi prebivalstvo je narasčalo. Dve veliki železniški družbi sta poskrbeli za zvezo mesta z ostalim svetom. V mestu so bile štiri cerkve, moderno urejena bolnica, 14 hotelov ter zabavišč, plesne dvorane, gledališče in nekaj tucatov igralnic. Prebivalci so bili po večini iz Skandinavije ali pa nemški izseljenci. Prvi mestni župan je bil Šved Albin Almstrom, ki je bil fotograf in trgovec s papirjem.

Leta 1916, ko je bila svetovna vojna na višku, je začelo mesto propadati. Proizvajanje bakra se je vedno bolj zmanjševalo in je popolnoma prenehalo leta 1919. Prihodnje leto so pričeli z odvažanjem industrijske naprave, nakar sta odstranili obe železniški družbi še tračnice. Hiša za hišo je osamela, nekako strahotno razpoloženje se je oprijelo prebivalstva, da je kar vse povprek bežalo iz umirajočega mesta. Zadnja javna prireditev v Phönixu je bilo odkritje spomenika onim meščanom, ki so padli v svetovni vojni. Obenem je bila tudi blagoslovitev nagrobnika mrtvemu mestu.

Ze železniška postaja za Phönix—Greenwood nudi danes sliko izumiranja. V glavni ulici v Greenwoodu je že večina hiš zapuščenih in razpadlih. Okna brez šip plašijo potnika. Star

možak, ki sedi med vrati, pripoveduje o pojemajočem sijaju Greenwooda. Tudi tukaj je bilo življenje v polnem teku in vsi merodajni faktorji so bili prepričani, da gleda mesto v sijajno bodočnost. Ze palača poštnega urada iz granita priča o mestnem sijaju. Danes je videti po glavnih ulicah le še par otrok ali pa moške, ki sedlajo konje. Mestni magistrat z gasilnim domom sta že v razvalinah. Široka, a strma cesta veže Greenwood s Phönixom, ki leži na hribu.

Nepopisno čudno spreletli potnika, ako stopi v veliko mesto, kjer vlada grobna tišina. Ulice so poraščene s travo. Na mnogih mestih ni mogoče po ulici naprej, ker je pot zastrta s podrtimi brzozavnimi drogi in žico. Nepregledne množine miši in podgan švigajo med razvalinami. V mestu še prebiva v celem pet starih potepuhov. Tudi ustanovitelj mesta Švicar Denzler, ki je star že 80 let, noče zapustiti razvalin.

Strašna je v Phönixu zimska noč, ko tuli vihar po zapuščenih ulicah, hiše se tresejo in tramovje poka ter se ruši na tla.

Edino, česar je še dovolj v mrtvem mestu — je kurivo.

Zelo žalosten je pogled na popolnoma zapuščeno pokopališče, kjer je še videti na nagrobnikih napise: »Umrl, a ni pozabljen.«

Kdor si želi cene in dobre obleke naj se oglasi v konfekcijski in modni trgovini

ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 591 II

Božji dar. Mož in žena sta se hudo sprla. Pa je v jezi dejala žena: »Ti pozabljaš, da je žena božji dar...« Ko še ni prav končala svojega stavka, je stopil v stanovanje berač in milo prosil: »Dajte revežu kak božji dar!« — Mož (hitro pokaže na ženo): »Tam ga imate... Le vzemite si ga!«

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakos vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gališek, Maribor, Razlagova ulica 25. 391

Načelstvo Kmetijske zveze v Mariboru je imelo preteklo nedeljo važno sejo, na kateri je razpravljalo o izredno težkem stanju našega malokmetijstva. Značilnost za zavednost in čut odgovornosti naših glavnih odbornikov je, da so se udeležili seje vsi člani iz vseh okrajev, razen dveh, ki sta se opravičila. Po poročilih se je razvil živahen razgovor, ki je ugotovil, kaj je potrebno, da se zajamči obstoj in razvoj našega malokmetijstva. V smislu razprav se sestavi spomenica, katero izročijo in tolmačijo predsednik Šerbinek in člani Mihečič, Steblovnik in Vesenjaka g. banu dravske banovine. Obenem bo »Slovenski Gospodar« kot naš najboljši in najstarejši glasnik želj in teženj slovenskega kmetijskega ljudstva o teh vprašanih podrobneje razpravljati in poročati.

Kmetijska šola v Št. Jurju ob juž. žel.

obhaja letos 20 letnico ustanovitve.

Zavod je bil ustanovljen leta 1910 po dolgotrajnem boju slovenskih poslancev dr. Dečka, dr. Hrašovca, dr. Korošca, Roša, Vošnjaka in tovarišev v bivšem deželnem zboru štajerskem ter slovenskih okrajnih zastopov za slovenski del bivše Štajerske. Zasluga dr. Ipavica, bivšega župana in zdravnika v Št. Jurju pa je, da stoji zavod ravno v Št. Jurju, ker je on posredoval, da se je v ta namen kupilo večje kmetско posestvo, na katerem so se zgradile povsem nove šole in gospodarske zgradbe po vzorcu šole v Grottenhofu. Poslopja so bila zidana prav primerno za potrebe srednje kmetije tukajšnjih gospodarstev, razmeroma vlažna lega zemljišč ob

Zopet nov zvezek Rarl Mayevih spisov

izšel

namreč

II.

zvezek

„PO DIVJEM KURDISTANU“

z vsebino: V leči - iz ječe slova Amadije. Cena 13 Din.

Naroča se pri

Člilovi knjižarni, Maribor

tenbah, kakor se mi je poročalo, se ne ujemajo s tem, kar hoče doseči današnje zborovanje. Bržkone je zopet napravil izlet v Čakovec ali pa sedi v kakem gradu sub rosa s svojo izvoljenko.»

»Kako naj se to razume, gospod grof,« vpraša pl. Abele, »ali je grof Tatenbah sporočil, da ne pride?«

»Tega ne,« odvrne grof Brenner.

»Zato se pa tudi ne more trditi, da ne bo prišel, ko je vendar povabljen, da gotovo pride,« nadaljuje gospod Abele, »in jaz ne morem razumeti, zakaj vedno blatite cesarskega vladnega svetnika Tatenbaha. On je mlad, življenja željen, kavalir, ki ima mehko, a odkrito srce za veselje sveta in tudi sredstva, da uživa to veselje. Sicer pa je dobra plemenita duša, ki ne zasluži nezaupanja, ki ga vi gojite proti njemu v svojem srcu.«

Grof Filip Brenner je mirno poslušal zagovor gospoda pl. Lilienberga v prid njegovemu prijatelju Tatenbahu, nato pa reče:

»Kar se more zahtevati od pravega plemenitaja, je poštenost ter stanovitnost v dejanju in odkrita zvestoba do deželnega vladarja. Veselilo bi me, gospod Abele pl. Lilienberg, ako bi vaš prijatelj grof Tatenbah imel te lastnosti. Če še

danes pride v naš krog ter nam razloži, kaj vse je zvedel in ugotovil glede nezadovoljnežev na Ogrskem in kako daleč so že razpletli svoje mreže tudi po Štajerskem, mu hočem v imenu mojega vladarja podati roko ter ga pozdraviti kot najzvestejšega med zvestimi.«

»Hvala vam, gospod grof, za to besedo,« se nekdo javi iz ozadja, »tukaj stoji, katerega želite, in jaz vam hočem dati odgovor, kakor zahtevate.«

Gospodje pri mizi so pogledali proti vratom. Grof Ivan Erazem Tatenbah je stopil k praznemu naslonjaču, ki je bil zanj pripravljen med grofom Brennerjem ter dvornim kanclerjem Hoherjem.

»Gospod grof,« vpraša Tatenbah ter se obrne proti nagovorjenemu, »o čem naj poroča grof Tatenbah pri tem zborovanju?«

Cesarski dvorni kancler se obrne proti Tatenbahu ter reče:

»Njegovo Veličanstvo, naš premilostljivi cesar in gospod želi izčrpnega poročila, kakega mišljenja je ljudstvo na Štajerskem, ter hoče posebno vedeti, kaj je resničnega na vseh govoricah glede ogrskih nezadovoljnežev, ki se baje pojavljajo celo že v Gradcu. In ker se imate vi, gospod grof, kot predsednik v svetu deželnih stanov najbolj brigati za blagor dežele in ie vas Njegovo

potokih Slom in Vogtajna pa ni bila posebno ugodna, vendar se je potom regulacije potokov ter kanalizacije in drenažiranja večjega dela zemljišč ustvaril tekem let ravno s tem primeren objekt za učni zavod ter spravilo celotno posestvo v prav dobro gospodarsko stanje, tako da doseguje donosi pro ha redno one dobro urejenih gospodarstev Nemčije.

Posestvo ob zavodu obsega 46.53 ha, od tega 12 ha polja in vrtov, 18 ha travnikov in sadonosnikov ter 16 ha gozda. To se obdeluje po večini v interesu prakse po gojencih samih. Zavod ima v prvi vrsti živinorejsko-poljedelski tip ter je bil namenjen zlasti kmetijskim sinovom planinskih krajev bivše Štajerske, iz katerih je tudi največ prosilcev, vendar je redno dosti gojencev tudi iz drugih okrajev, zlasti iz ljutomerskega. Živine goji zavod 35 do 40 glav ter služi kot rejsko središče za sivopšenično pomursko govedo, obenem pa tudi za domačo poplemenjeno svinjo in za štajersko kokoš. Za naravnjšo vzrejo mlade živine ima na Boču nad Poljčanami zavod tudi lastni planinski pašnik s pašno in gozdno površino 92.57 ha.

Že v početku je bil zavod organiziran z enoletnim kmetijskim tečajem za kmetijske fante, za katere se predvideva, da postanejo bodoči gospodarji ter se je tudi trajno držal tega prvotnega programa. Kot tak najbolj služi potrebam malega in srednjega kmeta, ki sina, katerega predvideva obdržati za dom, težko pogreša z doma za daljši čas. Zato je bilo tudi ves čas nadštevilno primernih prosilcev, kar se v zadnjih letih še posebno stopnjuje.

Prostora je v internatu do okroglo 30 gojencev in ti uživajo celotno oskrbo deloma brezplačno, deloma proti razmeroma nizki oskrbovalnini. Početkom je pouk trajal 10 mesecev, da so se mogli vršiti tudi dvomesečni gospodinjinski tečaji, sedaj pa traja 12 mesecev, da imajo gojenci tako celotno prakso. Poleg tega so se redno vršili in so tudi sedaj razni daljši in krajši tečaji. Zavod pa služi radi svoje ugodne lege in moderne ureditve tudi kot lep demonstracijski objekt za okolico in številne vsakoletne obiske kmetijskih interesentov, kmetijskih podružnic, sadjarskih društev, kmetško-nadaljevalnih, gospodinjinskih in gospodinjstvo-nadaljevalnih tečajev itd., katerih število zlasti v zadnjih letih včasih že skoro preveč naraste.

V 20 letnem obstoju zavoda je obiskovalo zavod 435 gojencev in sicer v prvih petih predvojnih letnikih 122 in v 12 povojnih 313, med vojno je pa služil zavod vojaštvu. Absol-

viral je šola 419 gojencev, od katerih je 26 odstotkov, to je 110 že samostojnih gospodarjev, 50 odstotkov (210) mlajših je še na domu staršev, 10 odstotkov (40) je v raznih kmetijskih službah, 7.5 odstotkov (31) jih je padlo, oziroma umrlo in le 8 odstotkov (34) jih je odšlo po raznih drugih službah, oziroma v Ameriko. Razvidno je iz tega, da je zavod v polnem obsegu služil svojemu pravemu namenu vzgajati kmetijske sinove v prvi vrsti za dom.

Že ob ustanovitvi zavoda se je predvidevalo zgraditi tudi posebno poslopje za gospodinjstvo šole ter jo združiti z zavodom po vzorcu nemških kmetijskih šol, vendar se je kot prvo, tudi to delo zavlačevalo, in ko se je začelo graditi je bila vojna vzrok, da se je zidanje prekinilo, po vojni pa se to delo ni nadaljevalo. Tako so se vršili na zavodu pač dvo- do trimesečni gospodinjinski tečaji, do popolne gospodinjiske šole pa le ni prišlo. Gotovo je za ozemlje bivše Štajerske velika gospodarska škoda, da se ta prvotni načrt ni takoj izvedel, ker bi bila gospodinjiska šola vsaj tolike važnosti za gospodarski napredek, ako še ne večje, kot kmetijska šola, ker je tu gospodinja solastnica posestva in je tako napredek in propad kmetije v veliki meri odvisen od strokovnega znanja gospodinj, in je eden glavnih vzrokov za žal tako veliko menjavanje lastnikov in za tako številne prodaje kmetij tod ravno v tem nedostatku izobrazbe gospodinj. Upanje pa je, da bo to staro željo gospodarskih krogov bivše slovenske Štajerske konečno vendarle uresničila kr. banska uprava ter morda že to leto ob 20 letnici zavoda započela realizacijo tega projekta, ki bo gotovo v kombinaciji z že temu primerno urejenim zavodom tako sedaj za hanovino, kot pozneje za starše najcenejši

Dne 6. julija tega leta pa priredi zavod za svoje bivše gojence in absolvente domačo proslavo te 20 letnice z namenom, da se součenci zopet enkrat po možnosti vsi snidejo ter si ogledajo razvoj in sedanje stanje zavoda.

Zato vabi uprava tudi tem potom vse bivše učence, zlasti pa one, katerih morda direktno vabilo ne bo našlo, da se udeležijo te male zavodove slavnosti ter sporoče svojo udeležbo upravi vsaj do 1. julija tega leta. Predpoldne bo ogled zavodovih naprav, ob 11. uri pozdrav absolventov in gostov, nato pa skupno kosilo na zavodu ter popoldne ogled par vzornih posestev v okolici.

Ravnatelj: Ing. Val. Petkovšek l. r.

Povečanje drž. davkov v letu 1929/30.

Dohodki naše države so se v zadnjem proračunskem letu znatno povečali. Povečanje se nanaša na neposredne in posredne davke. Dohodki naše države so namreč znašali v milijonih dinarjev:

	1929/30	1928/29	
neposr. davki	2342.2	1741.7	+ 600.5
trošarina	927.9	740.5	+ 187.4
takse	1296.4	1080.2	+ 216.2
carine	1507.1	1528.3	+ 21.2
monopoli	2374.1	2304.3	+ 69.8
razni dohodki	123.9	86.1	+ 37.8
doh. drž. podj.	3656.8	3406.3	+ 250.5
skupaj	12228.4	10887.3	+ 1341.1

Iz tega pregleda je razvidno, da so se v preteklem finančnem letu državni dohodki od davkov in državnih podjetij nasproti dohodkom v letu 1928/29 povečali za 1 milijardo in 341 milijonov Din. Od tega povečanja odpade skoro polovica, to je 600 milijonov na povečanje dohodkov od neposrednih davkov, v čemer se kaže uspeh popolnega uveljavljenja novega davčnega zakona. V vsoti dohodkov od neposrednih davkov je všteto tudi plačilo zastalnih davkov z 20% kronskimi boni in priznanicami za vojno odškodnino v višini 220 milijonov Din, vendar je tudi brez te vsote prirastek dohodkov od neposrednih davkov prav velik. Tudi povečanje dohodkov od taks in trošarin je znatno, edino dohodki od carin so nekoliko nazadovali. Občutno so se dvignili tudi dohodki od državnih podjetij. Dohodki železnic so znašali 2428.3 milijona Din, dohodki pošte, telegrafa in telefona pa 476.4 milijona Din. Posebno je omeniti povečanje dohodkov od državnih rudnikov in šum, in sicer od 493.9 milijona Din v letu 1928/29 na 576.1 milijona Din v preteklem finančnem letu.

Kakor je iz tabele razvidno, so v preteklem finančnem letu vsi državni dohodki znašali 12 milijard 228 mili-

Veličanstvo posebno odlikovalo s svojim zaupanjem, pričakuje vladar posebno od vas, gospod vladni svetnik, da poročate, koliko odgovarjajo te govornice resnici.»

Dvorni kancler pogleda ostro grofa, a ta reče s smehljajem:

»Temne govornice, da, gospod dvorni kancler, vi res pravilno označujete te puhle govornice o preteči pobuni kot temne govornice, ker niso nič drugega kot to, izmišljene ter nalašč vprizorjene od stranke, ki se vedno trudi, sejati nespornost med vladarjem in njegovimi zvestimi podaniki.«

Nato zmaje dvorni kancler dr. Hoher z glavom ter reče:

»Glasom poročil, ki smo jih dobili na Dunaj, te govornice vendar niso tako neosnovane, če tudi so temne, toda popolnoma izmišljene tudi ne morejo biti. Kar se tiče poročil, ki smo jih dobili iz Ogrskega, vemo, koliko jim smemo verjeti; kar pa nameravajo nezadovoljneži s Štajersko, mislim, da dobimo od vas, gospod vladni svetnik, na podlagi vaših opazovanj najtočnejša poročila. Ker pa vse zanikate, moram že povedati, da se glasijo naša poročila, ki jih dobimo na Dunaj, popolnoma drugače, da je na primer pripravlje-

na v Bosni turška pomoč za nezadovoljneže in je torej pričakovati vpada na Štajersko.«

Pri teh besedah se Tatenbah glasno nasmeje, nato pa reče:

»In jaz vam rečem, gospod dvorni kancler, da so vsa vaša poročila iz Ogrske in Carigrada lažnjiva, popolnoma neresnična. Štajerska dežela ni bila na svojih mejah kakor tudi v notranjem nikdar bolj varna kakor v teh dneh. Stara je štajerska zvestoba do naših vojvod in gorje tistemu, ki bi jo hotel kršiti.«

Po teh besedah se obrne grof Tatenbah k cesarjevi podobi, ki je visela v dvorani nasproti mizi v velikem pozlačenem okvirju, dvigne obe roki proti silki ter reče: »povzdignjenim glasom:

»O, ti mogočni, predobri in pravični vladar, moj premilostljivi cesar in gospod, pogledj na nas, tebi v življenju in smrti vdane Štajerce! Kje moreš najti bolj zvesta srca kakor v tej lepi deželi, kjer je vsak človek del tvoje telesne straže. Ni treba polkov, ne topov, da bi ščitili Štajersko; naj pride sam v našo deželo, slišal bo, kako bo donelo od gora in se razlegalo po ravninah: Vivat Leopoldus!«

Grof Tatenbah je utihnil, prevzel od navdušenja in si obriše solze iz oči.

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden!

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge poučne verske članke, razentega pa resničen dogodljaj iz misijonov »Mladostni navihanec — postane redovnik« in mišne zgodbe za deca.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Še danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov: Uprava NEDELJE, Maribor, Slomškov trg 20.

jonov Din; s to vsoto smo prekoračili tudi dohodke iz leta 1925/26, ki so znašali 12 milijard 64 milijonov Din, dočim so državni dohodki v letu 1926/27 znašali le 11 milijard 607 milijonov Din, v letu 1927/28 11 milijard 319 milijonov Din in leta 1928/29 10 milijard 887 milijonov Din.

Na veliki kmetijski praznik, ki se bo vršil dne 6. julija v Slovenjgradcu opozarjamo naše cenjene čitatelje že danes. Na sporedu so: božja služba, kmetijska predavanja in zborovanja, velika tombola, konjska dirka, jahalna tekma in tekma koscev. Natančen spored se bo objavil prihodnjič

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 14. junija so pripeljali špeharji na 22 vozov 36 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 28 Din, slanino pa po Din 16 do 18.50. Kmetje so pripeljali 17 vozov sena po 50 do 65 Din, dva voza slame po 45 do 50 Din, škop po 1.25 do 2 Din. Pšenica je bila po 2 do 2.50, rž 1.75 do 2, ječmen 1.25 do 2, oves 1.25 do 1.50, koruza 2 do 2.50, ajda 2, proso 1.75 do 2, fižol 2 do 3, črešnje 8 do 14 Din. Kokoš 30 do 55, piščanci 35 do 80, raca 15 do 30, gos 30 do 55, kozlič 60 Din. Čebula 2.50, česen 16 Din. Krompir 0.50 do 1, gobe 1.50 do 3, 1 kg 20 do 24 Din. Suhe slive 10 do 14 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14 Din, surovo maslo 36 do 49, med 14 do 16 dinarjev.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 11. junija je bilo pripelanih 195 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od 150 do 180 Din; 7 do 9 tednov stari od 250 do 350 Din; 3 do 4 mesece stari od 400 do 500 Din; 5 do 7 mesecev stari od 550 do 600 Din; 8 do 10 mesecev stari od 800 do 950 Din; eno leto stari od 1000 do 1750 Din. En kg žite teže so prodajali po Din 11 do 13; en kg mrtve teže pa po Din 16 do 18.50. Prodanih je bilo 152 svinj.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 32 konj, 20 bikov, 109 volov, 353 krav in 29 telet; skupaj 543 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 10. junija tega leta so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 8.75 do 9; poldebeli voli od Din 8.50 do 8.75; plemenski voli

od Din 7.50 do 7.75; biki za klanje od Din 7 do 8.50; klavne krave debele od Din 8.50 do 9; plemenske krave od Din 6 do 6.75; krave za klobasarje od Din 4 do 4.50; molzne krave od Din 7 do 8; breje krave od Din 7 do 8; mlada živina od Din 7 do 8.50. Prodanih je bilo 266 komadov; od teh za izvoz v Avstrijo 12 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od 18 do 20 Din; volovsko meso II. vrste 1 kg od 14 do 16 Din; meso od bikov, krav in telic 1 kg od 10 do 14 Din; teletje meso I. vrste 1 kg od 20 do 25 Din; teletje meso II. vrste 1 kg od 16 do 18 Din; svinjsko meso sveže 1 kg od 15 do 28 Din.

Skupščina Prosv. zveze na Brezjah.

Preč. župne urade prosimo, da sprejemajo prijave za našo skupščino na Brezjah v dneh 6. do 8. julija. Prijave je z dnem 23. junija zaključiti ter takoj poslati prijavno polo in denar za izkaznice, ki stanejo po Din 5.— na Prosvetno Zvezo, Maribor, Aleksandrova cesta. Do 27. junija moramo mi prijave imeti v rokah, da moremo vse potrebno ukreniti zaradi vagonov. — Prosimo zato točnosti pri onih, ki se hočejo prijaviti. — Te dni smo ponovno posredovali v Beogradu za polovično vožnjo. Ako bi nam ne uspelo doseči te ugodnosti, bomo to objavili v »Slovincu«, na kar vse č. gospode opozarjamo.

Ki »posvečuje« nedelje. Nedelja . . . V tramvaju . . . Čedno oblečen, postaren gospod sedi na prednjem podiču (platformi). Ko se voz ustavi, vstopi mlad poba, čigar roke so se zdele dolge in vedenje sumljivo ter se postavi nekoliko pretesno k staremu gospodu, ki si, videč novega in nevarnega sopotnika, začne hitro zapenjati suknjo. — Nikar se ne bojte,« pravi mlad falot, »ob nedeljah počivam.«

NAJNOVEJŠE.

Romunska vlada pred parlamentom. Dne 14. junija se je predstavila nova Manijeva vlada zbornici. Pri tej priliki je izjavil ministrski predsednik, da je nenadna sprememba na romunskem prestolu v najvišjem interesu naroda in naravna posledica globoko ukoreninjenih monarhističnih čustev romunskega naroda, čigar temeljno načelo je monarhizem in stabilnost kontinuitete v zakonodaji. Sprememba na prestolu se je izvršila s pristankom parlamenta in je bila nujna potreba naroda. Kot velik uspeh se smatra izjava, ki jo je podal novi vodja liberalne stranke Duca v nasprotju s prejšnjimi izjavami liberalnega voditelja Bratana. Liberalna stranka priznava z izjavo Duce kralja Karola ter ne namerava povzročiti težkoč. V političnih krogih govore, da se je kralj Karol zahvalil Duci po nekem svojem prijatelju za njegove izjave, ki pomenjajo olajšanje razmer v Romuniji.

Vodja avstrijskega Heimwehra pod kijučem. Avstrijska policija je zaprla znanega heimwehrovskega voditelja, bivšega nemškega majorja Pabsta.

Razsodba v takozvanem beograjskem procesu. V soboto, dne 14. junija je bila razglašena sodba v beograjskem procesu: 14 obtožencev je obsojenih, 10 obtožencev — med temi dr. Vladimir Maček — je bilo oproščenih. Obsojeni so bili na 15, 10, 5 let itd. sledeči: Ivan Bernardič, Cvetko Hadžija, Martin Franekič, Ljubomir Kremzír, Stjepan Matekovič, Filip Paver, Ivan Ban, Ivan Štrak, Velimir Mocnaj, Franjo Veselič, Ivan Prpič, Ante Stefanac, Pavle Margetič in Jakob Jelačić. — Oproščeni so bili: Dr. Vladimir Maček, Vilko Begič, Milan Lebovič, Franjo Kutič, Milan Debanič, Anton Štefanič, M. Levnajič, Stjepan Glušac in Božo Arnšek.

Čitajte „Slov. Gospodarja“!

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

Mariboru, Koroška c. 5

Tudi gospodje celega omizja so bili ginjeni od navdušenja za cesarja ter so prijazno gledali na grofa, ki je ves žarel od navdušenja.

Le kancler Hoher je ostal popolnoma nem, kakor hladni mramornat steber.

Grof Brenner, grajski stotnik, se dvigne ter neprijazno pogleda grofa Tatenbaha. Čez nekaj časa reče s počasnim vzvišenim glasom:

»Res je, da je moralo vsakega presuniti, ko ste govorili in s kakšnim navdušenjem so sprejeli Štajerci svojega vladarja ter gospoda. Vendar pa je tudi resnica, da je hotel na meji te dežele nek ogrski plemič vjeti cesarja, ko se je peljal pred tremi leti svoji nevesti nasproti, in ga celo umoriti.«

»To je laž,« se razburi grof Tatenbah.

»Nikakor ne,« odvrne grof Brenner hladno in mirno, »kar sem rekel, tudi lahko dokažem. Govori se, da se tudi vi, gospod grof, shajate pogostoma za nezadovoljnimi magnati, da ste jih celo povabili v svoje lovišče na Pohorju ter bili celo preoblečeni, da bi lažje z njimi občevali.«

Grof Tatenbah je nekoliko prebledel, toda kmalu se zopet zavede ter reče hladno:

»Vi imate deloma prav, gospod grajski stotnik, čemu mi očitata občevanje z vodjem ogrskih

strank. Toda pomislite, da ne morem boljše in bolj gotovo zasledovati celega gibanja kakor na ta način, da grem v tabor nasprotnikov, da vidim, kakšne načrte kujejo zoper nas.«

»Dobro,« odvrne grof Brenner, »čas pokaže, ali boste, gospod grof, svoje navdušenje za cesarja in našega gospoda ravno tako rešili tudi z dejanji.«

»Gospod grajski stotnik,« vzkipi grof Tatenbah ves razburjen, »kdor dvomi nad mojo odkrito zvestobo, temu sem na razpolago, da prinesem dokaz s svojim mečem — torej . . .«

»Stojte, gospodje,« prekine ta nastop dvorni kancler, »mi smo odposlani, da se posvetujemo v resni uri o tem, kaj je najboljše za našo deželo, ne pa, da bi se po nepotrebnem bojevali.«

Nato se obrne h grofu Tatenbahu, ki je že bojaželjno prijel za meč, ter reče:

»Gospod vladni svetnik, mi spoznamo iz vašega navdušenja za našega premilostljivega vladarja, da hočete veljati kot zvest služabnik Njegovega Veličanstva, za kar vas tudi vedno imamo. Vsled tega pričakujemo, da bodele v vsem postopali previdno ter zasledovali počenjanje sovražnikov. Ker nimate ničesar več poročati, zaključimo to zborovanje.